

ἀκροδώνω ἀμάρτ. *κροδώνω Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκρόδωμος ἀντὶ ἀκροδωμῶν.

*Ακροδωματιάζω, ὁ ἰδ. : *Εἶναι καλὰ *κροδωμένο τὸ σπῖτι.*

ἀκροθαλασσιὰ ἢ, ἀκροθάλασσα ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή² 110 ἀκροθαλασσιὰ σύνηθ. ἀκροθαλασσὰ Θήρ. Νάξ. (Κινίδ.) κ. ἄ. ἀκρουθαλασσιὰ βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. θάλασσα. Διὰ τὸν μεταπλασμὸν πβ. τὸ συνών. ἀκρογισαλιά.

Παραλία, αἰγιαλὸς ἐνθ' ἀν. : *Ἐπήγαινε ἀκροθαλασσιὰ (κατὰ μῆκος τῆς παραλίας). Συνών. φρ. ἐπήγαινε γισαλὸ γισαλὸ Ρόδ. || Ἄσμ.*

Θὰ σκούζω 'ς ἀκροθαλασσιὰ νὰ μαζευτοῦν τὰ ψάρια γιὰ νὰ μοῦ σβήσουν τὴ φωτιά πῶχ' 'ς τὰ φυλλοκάρδια *Ηπ.

Κάτου 'ς τὴν Ἀσπρη Πέτρα, 'ς τὴν ἀκρουθαλασσιὰ, παίζουν παλληκάρια, παίζουν χαίρουντι Μακεδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀκρογισαλιά.

ἀκροθαλασσινὸς ἐπιθ. *Ηπ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκροθαλασσιὰ ἢ ἀκροθάλασσο.

Ὁ κάτοικος παραλίου μέρους : *Οἱ Χιμαριῶτες καὶ λοιποὶ ἀκροθαλασσινοὶ ἔφεραν τὸ πρᾶμα φτηνὸ ἀπὸ τῆς Βενετίας (Φιλολογ. Ἀκρόπολ. 1,494).*

ἀκροθαλασσίτης ὁ, Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκροθαλασσιὰ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτης ἢ ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. θάλασσα διὰ τῆς καταλ. -ίτης. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. *Μαύρη Θάλασσα - Μαυροθαλασσίτης.*

Ὁ ζῶν ἢ εὐρισκόμενος εἰς τὴν παραλίαν ἢ ὁ προσερχόμενος ἐκ τῆς παραλίας.

ἀκροθάλασσο τό, *Ηπ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. θάλασσι.

Παραλία : *Τὸ ἐρημικὸ ἀκροθάλασσο (Νουμᾶς 10,65). || Ἄσμ.*

Γιόμωσαν τ' ἀκροθάλασσα ἀθρόπινα κουφάρια *Ηπ. Συνών. ἄκρα 2.

ἀκροθαλλεῖα ἢ, Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκρόθαλλο.

*Ακρόθαλλο, ὁ ἰδ.

ἀκρόθαλλο τό, Σίφν. *κρόθαλλο Κύθν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. θαλλί ἢ θαλλός. Ἰδ. ΦΚουκουλ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 316.

1) Ἡ ἄκρα τοῦ ὑφαινομένου παννίου, ἢ ὅποια διὰ τεχνικοὺς λόγους μένει ἀνύφαντος Κύθν. Συνών. ἀρπεδόνη. 2) Τὸ διαλελυμένον καὶ μορφὴν ρακώδη παρουσιάζον ἄκρον ὑφάσματος ἢ πλεκτοῦ ἀντικειμένου, οἶον τοῦ τριχάπτου κττ. Κύθν. Σίφν. κ. ἄ. : *Ἐκαμα τὸ φόρεμά μου *κρόθαλλα (τὸ κατεξέσχισα) Κύθν. Συνών. ξέφτι.*

ἀκροθέλω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ ρ. θέλω.

Θέλω ὅπωςδῇποτε, θέλω ὀλίγον, ἐν τινι βαθμῇ : *Ἐκατάλαβα πῶς ἀκροθέλει κ' ἡ γυναῖκα σου νὰ μοῦ πουλήσετε τὸ χωράφι.*

ἀκροθίγγαστος ἐπιθ. Πόντ. (*Ἰμερ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀκροθίγγαστος < *ἀκροθίγγανω τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ-στερητ. 2 α.

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιτρέπει νὰ τὸν θίξουν καὶ ὀλίγον τι εὐθικτος, εὐερέθιστος : *Ἀϊόσον κὶ ἀκροθίγγαστος ἐν', λόγον 'κὶ σ'κόν' (τόσον εὐερέθιστος εἶναι, ὥστε λόγον δὲν σηκώνει, ἤτοι δὲν δέχεται, δὲν ἀνέχεται). Συνών. ἄγγιαχτος 4, ἄγγιχτος 4. Πβ. ἀγειτόνευτος, ἀγειτονίαστος, ἄγριος Α 3 ε, ἀκοινώνητος, ἀκριβοθώρητος 2, ἀκριβομίλητος 2.*

ἀκρόθωρα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀκρόωρα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀκρόθωρος.

Διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ : *Ὅσον τῷ εἶδα τὴν ἀκρόωρα (μόλις τὴν εἶδα κτλ.)*

ἀκροκαημένος ἐπιθ. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ καημένος μετοχ. τοῦ ρ. καίω.

Ὁ κεκαυμένος κατὰ τὸ ἄκρον : *Ἀκροκαημένο γράμμα (ἐπιστολὴ ὑπὸ πενθοῦντος ἀποστελλομένη, ὅστις πρὸς δήλωσιν τοῦ πένθους του καίει ὀλίγον τι τὸ περιθώριον αὐτῆς, ἢ ἐπιστολὴ ὁμοίως ἐλαφρῶς κεκαυμένη πρὸς δήλωσιν δυσαρεσκείας, πικρίας καὶ ἐχθρας κατὰ τοῦ προσώπου, πρὸς ὃ ἀπευθύνεται. Πβ. ἄσμ. γραφὴ σὲ τρεῖς μερεῖς καημένη).*

ἀκροκαθίσκω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. καθίσκω.

Κάμνω τινὰ νὰ κάμψῃ ἐλαφρῶς τὰ γόνατα, ὥστε νὰ χαμηλώσῃ τὸ σῶμά του : *Ἄσμ.*

Τὸ ἐκρόκατσεν τὸν μαῦρον του, πίσω τὴν καβαλλιτδεύκει (ἔκαμε τὸν μαῦρον ἵππον του νὰ γονατίσῃ ἐλαφρῶς καὶ τὴν ἔβαλε νὰ καβαλλιχεύσῃ ὀπίσω του).

ἀκροκάθισμα τό, ἀμάρτ. *κροκάθισμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. κάθισμα.

Τὸ νὰ κάθηται τις κατὰ τρόπον, ὥστε τὸ σῶμα νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν κεκλιμένων γονάτων : *Εἶντα *κροκάθισμαν ἐνι τοῦτο, μωρό μου !*

ἀκροκαθιστὸς ἐπιθ. ἀμάρτ. *κροκαθιστὸς Κύπρ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ καθιστὸς.

Ὁ καθήμενος κατὰ τρόπον, ὥστε τὸ συνεσταλμένον σῶμά του νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν ποδῶν διὰ τῆς κάμψεως τῶν γονάτων : *Ἡμουν *κροκαθιστὴ τῷ ἐμουδκιάσαν τὰ πόδια μου.*

ἀκροκάθουμαι ἀμάρτ. ἀκροκάθουμαι Κύπρ. *κροκάθουμαι Κύπρ. *κροκάθουμαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. κάθουμαι.

Κάθημαι κάμπτων τὰ γόνατα καὶ στηρίζων τὸ βάρος τοῦ συνεσταλμένου σώματος ἐπὶ τῶν ποδῶν : *Μὲν *κροκάθεσαι, λαλῶ σου. Ἐκρόκατσα τῷ ἐμουδκιάσαν τὰ πόδια μου. Ἐπκιάσεν τὸν τὸ στρατοῦριν τῷ *κροκάθεται ὁ γάδαρος (τὸν ἠνώχλησεν εἰς τὴν ράχιν τὸ σάγμα καὶ κάμπτων τὰ γόνατα χαμηλώνει τὸ σῶμα διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν πίεσιν). || Παροιμ. Ὁ γάδαρος ὁ κόνιτης εἶδεν τὸ στρατοῦριν τῷ ἐκρόκατσεν*

τὸ τοῦ ζητοῦντος νὰ ἀποφύγῃ ὀχληρὰν δι' αὐτὸν ἀποκά-
λυσιν ὡς ὁ ὄνος ὁ ἔχων πληγὴν εἰς τὴν ράχιν φοβεῖται τὸ
ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ σάγμα καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀποφύγῃ
ἐμμηλόνων τὸ σῶμά του). Συνών. φρ. *κάθομαι ἀνα-
κρόκουδα*.

ἀκροκαλὸς ἐπίθ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἑπιστ. Ἑπετ. Πανεπ.
(1911/2) 38

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *καλός*. Παρ' Ἑρωτοκρ.
1098 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) μετὰ κανονικοῦ τονισμοῦ *ἀκρό-
καλός*.

Ἀρκετὰ καλός. Συνών. *καλούτσικος*.

ἀκροκαμπὺς ἡ, Ἴων. (Σόκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κάμπος* ἀντὶ
ἀκρόκαμπος. Διὰ τὸν μεταπλασμόν πβ. *ἀκρογιάλις*,
ἀκροθαλασσία, *ἀκρολιμνία*, *ἀκροπελαγία*, *ἀκροπο-
ταμία*.

Ἄκρα κάμπου, ἦτοι πεδιάδος.

ἀκροκεράματα τά, ἀμάρτ. *ἀκρουκιράματα* Θράκ.
(Αἰν.) *ῥουκιράματα* Ἰμβρ. *ῥουτσιράματα* Λέσβ. *ῥουρ-
κιάματα* Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κεράμι* ἀντὶ
ἀκροκέραμα παρεκταθὲν κατὰ τὰ ὅμοια *ἀλόγατα*,
προσώπατα κττ.

Αἱ εἰς τὰ ἄκρα τῆς ἐξωτερικῆς στέγης ὑπὸ τὰς κερά-
μους τιθέμεναι πλάκες.

ἀκροκιτρινίζω Κρήτ. *ἀκροκιτρινίζω* Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κιτρινίζω*.

Ἀποκτῶ χρῶμα ἐλαφρῶς κίτρινον, ὑποκιτρινίζω
ἐνθ' ἄν.: *Ἐφάνηκεν πῶς τό 'καμενε, γιατί ἀκροκιτρίνισεν*
Κρήτ.

ἀκροκίτρινος ἐπίθ. Κρήτ. *ἀκροκίτρινος* Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κίτρινος*.

Ὁ ὀλίγον κίτρινος, ὑποκίτρινος. Συνών. *κιτρι-
νειδής*, *κιτρινωπός*, *κιτρινωτός*.

ἀκρόκλαδο τό, ΚΧατζόπ. Ἀγάπ. 6.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *ἀκρόκλαδος*.

Τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου: *Τὰ σπουργίτια τοιτοίριζαν μονάχα*
καὶ σειοῦσαν ἀνάλαφρα ἀποπάνω της κάποια ἀκρόκλαδα τῆς
μουρεῆς.

ἀκροκλώνερο τό, ΑΚαρχαβίτσ. Ζητιᾶν. 196.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κλώνάρι*.

Τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου: *Ἐκαθόταν 'ς τ' ἀκροκλώναρα*
τῶν δένδρων κ' ἐμύτιζε τοὺς γλυκόχυμους σπόρους.

ἀκροκοκκινίζω ΚΘεοτόκ. Καραβέλ. 169 *ἀκροκοκ-
κινίζω* Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κοκκινίζω* ἢ ἐκ
τοῦ ἐπιθ. *ἀκροκόκκινος*.

Ἀποκτῶ χρῶμα ἐλαφρῶς ἐρυθρόν ἐνθ' ἄν.: *Τὸν*
ἀγαπάω, ἀπάντησε, χωρὶς νὰ πειραχθῇ κὶ ἀκροκοκκινίζοντας
ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν.

ἀκροκόκκινος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκροκόκκινος* Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κόκκινος*.

Ὁ ἔχων χρῶμα ἐλαφρῶς ἐρυθρόν, ὑπερυθρός. Συνών.
κοκκινειδής, *κοκκινωπός*, *κοκκινωτός*.

ἀκροκούντουρος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκροκούντουρος*
Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κούντουρος*.

Ὁ ὀλίγον τι κούντουρος, ὁ μέτριος τὸ ἀνάστημα,
βραχύσωμος.

ἀκρόκουτσος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκρόκουτσος* Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κουτσός*.

Ὁ ἔχων μικρὰν χωλότητα, ὁ ἐλαφρῶς χωλός.

ἀκροκρατῶ Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κρατῶ*.

Ἀσθενῶς, χαλαρῶς κρατῶ τι.

ἀκροκωλὺς ἡ, ἀμάρτ. *ῥοκωλὺς* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *ἀκροκωλία*. ἸΠβ. Πολυδ. 2,137
«τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος... ἀκροκωλία», ἦτοι ἡ
κεφαλὴ τοῦ ὤμου.

Συνήθως κατὰ πληθ. οἱ *ῥοκωλῆς*, παιδιὰ, καθ' ἣν
δύο παῖκται κρατοῦντες ἑκάτερος παῖδα ὁ μὲν ἀπὸ τῆς
δεξιᾶς χειρὸς καὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἀριστε-
ρᾶς χειρὸς καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, ἀνυψώνουν ἀπὸ τοῦ
ἐδάφους μετέωρον καὶ συγκρούουν κατὰ τὴν ἔδραν πρὸς
ἄλλον παῖδα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ ἐτέρων δύο παι-
κτῶν ἀνυψωμένον μέχρις οὗ ὁ ἕτερος τῶν οὕτω συγκρουο-
μένων αἰσθανθῇ πόνον.

ἀκρολαλῶ ἀμάρτ. *ῥολαλῶ* Κύπρ. (Καρπας.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *λαλῶ*. Διὰ τὸ *ῥο-
λαλῶ* πβ. τὰ ὅμοια *ἀκροπατῶ* - *ῥοπατῶ*, *ἀκρο-
χωραφῖνα* - *ῥοχωραφῖνα*, *ἀκρωτήρι* - *ῥω-
τήρι* κττ.

Ὁμιλῶ μετὰ περιστροφῶν, ὑπαινίσσομαι: *Ἐγρολάλεν*
μου πῶς θέλει νὰ ῥτη μαζί μου. Εἶντα μοῦ κάθεσαι τῶαι
ῥολαλεῖς;

ἀκρολίκι τό, Ζάκ. *ἀροκλίκι* Ζάκ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Βράχος ἀπότομος.

ἀκρολιμνία ἡ, ΜΧατζόπ. Ντόπιες ζωγραφ. 45
ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 49.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *λίμνη*. Διὰ τὸν
μεταπλασμόν πβ. *ἀκρογιάλις*, *ἀκροθαλασσία*,
ἀκροποταμία.

Ἡ ὄχθη τῆς λίμνης: *Πάντα ἀκολουθῶντας τὴν ἀκρο-
λιμνία ΜΧατζόπ. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.*

Ἀφ' τοῖς σγονρεῖς ἀκρολιμνίαις οἱ πάχνης τρεμοφεύγουν
ΣΠασαγιάνν. ἐνθ' ἄν. Πβ. *ἀκροποταμία*.

ἀκρολόγημα τό, Πελοπν. (Φεν.) *ἀρολόγημα* Πελοπν.
(Φεν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀκρολογῶ*.

